

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Θέματα Ιστορίας Κατεύθυνσης

Στο μάθημα της Ιστορίας Κατεύθυνσης ο υποψήφιος εξετάζεται-μεταξύ άλλων-και στη δυνατότητα προσέγγισης ιστορικών εννοιών. Ειδικότερα, αξιολογείται στην ακριβή ερμηνεία και απόδοση του περιεχομένου ιστορικών όρων, οι οποίοι προέρχονται από όλο το εύρος της διδακτέας ύλης. Στα πλαίσια αυτά παραθέτουμε έναν κατάλογο όρων που απαντώνται στο τρίτο κεφάλαιο του σχολικού εγχειριδίου, δηλαδή «Το Προσφυγικό Ζήτημα στην Ελλάδα (1821-1930)».

Φορείς που ασχολήθηκαν με το ζήτημα της περιθάλψης και της αποκατάστασης των προσφύγων που έφθναν στην Ελλάδα στις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα.

Μικτή Επιτροπή 1914: Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1914 για να ρυθμίσει την εθελούσια ανταλλαγή Ελλήνων ορθόδοξων της Τουρκίας και Μουσουλμάνων της Ελλάδας. Δε λειτούργησε λόγω της εισόδου της Τουρκίας στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, τον Οκτώβριο του 1914.

«Υψηρεσία Ανοικοδομήσεως Ανατολικής Μακεδονίας»: Μερίμνησε, μετά τη λήξη των εχθροπραξιών το 1918, για την επανεγκατάσταση των προσφύγων που ήρθαν στην Ελλάδα το 1916 από την Ανατολική Μακεδονία, την οποία είχαν καταλάβει οι Βούλγαροι ως σύμμαχοι των Γερμανών.

Οργανισμός: Ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Ιούλιο του 1914 με σκοπό την άμεση περιθάλψη και στη συνέχεια την εγκατάσταση των προσφύγων σε εγκαταλελειμμένα τουρκικά και βουλγαρικά χωριά της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας. Παρέχονταν συσσίτιο, προσωρινή στέγη και ιατρική περιθάλψη, μέχρι οι πρόσφυγες να βρουν εργασία ή να αποκτήσουν γεωργικό κλήρο

«Ανωτάτην Διεύθυνσιν Περιθάλψεως»: Ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη κατά την περίοδο του Εθνικού Διχασμού (1916-17) από την κυβέρνηση Βενιζέλου. Έργο της ήταν η περιθάλψη των προσφύγων.

Υπουργείο Περιθάλψεως: Ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1917, όταν στην Ελλάδα είχε επικρατήσει ο Βενιζέλος και ο βασιλιάς Κωνσταντίνος είχε εγκαταλείψει τη χώρα. Εκτός από την περιθάλψη των προσφύγων, για πρώτη φορά θεσμοθετήθηκε και η παροχή περιθάλψης για τις οικογένειες των εφδρών που βρίσκονταν στο μέτωπο και για τις οικογένειες των θυμάτων του πολέμου. Το ίδιο Υπουργείο μερίμνησε και για τον επαναπατρισμό των προσφύγων του πρώτου διαγισμού. Ενώ, με την άφιξη των προσφύγων κατά το πρώτο διάστημα μετά τη μικρασιατική καταστροφή ανέλαβε το έργο της προσωρινής τους στέγασης, αφού ενισχύθηκε με έκτακτο προσωπικό. (σημείωση: Το 1922 μετονομάστηκε σε Υπουργείο Προνοίας και Αντιλήψεως)

Πατριωτικό Ίδρυμα: Οργάνωσε καθημερινά συσσίτια σε συνικτές πόλεων όπου ήταν συγκεντρωμένοι πολλοί πρόσφυγες κατά την περίοδο 1914-18.

Πατριαρχική Επιτροπή: Συστάθηκε τον Οκτώβριο του 1918 στην Κωνσταντινούπολη, με σκοπό την οργάνωση του επαναπατρισμού των εκτοπισμένων, με τη βοήθεια του Πατριαρχείου και της ελληνικής κυβέρνησης

«Υψηρεσία Παλινοστήσεως και Περιθάλψεως»: Συστάθηκε μετά το Μάιο του 1919 στα πλαίσια της Ύπατης Αρμοστείας Σύμυνης. Βοηθούσε όσους επέστρεφαν στη (Δυτική) Μικρά Ασία να αποκατασταθούν στα σπίτια και τις ασχολίες τους.

Ξένες Φιλανθρωπικές Οργανώσεις: Η δραστηριοποίησή τους στην Ελλάδα ιδιαίτερα για την ιατρική περιθάλψη και την παροχή φαρμάκων υπήρξε σημαντική κατά το πρώτο διάστημα μετά τη Μικρασιατική καταστροφή.

Ταμείο Περιθάλψεως Προσφύγων: Ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1922 (έως και το 1925). Με την άφιξη των προσφύγων ανήγειρε ξύλινα παραπήγματα για τη στέγασή τους.

Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων: Ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1923 με πρωτοβουλία της Κοινωνίας των Εθνών (ΚΤΕ). Αποτέλεσε αυτόνομο οργανισμό με πλήρη νομική υπόσταση και έδρα την Αθήνα. Βασική της αποστολή ήταν να εξασφαλίσει στους πρόσφυγες παραγωγική απασχόληση και οριστική στέγαση. Λειτούργησε μέχρι το τέλος του 1930. Με ειδική σύμβαση μεταβίβασε στο Ελληνικό Δημόσιο την περιουσία της, καθώς και τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει απέναντι στους πρόσφυγες.

Ελληνικό Δημόσιο: Δραστηριοποιήθηκε για την περιθάλψη και την αποκατάσταση των προσφύγων. Όταν έπαυσε η λειτουργία της ΕΑΠ με ειδική σύμβαση ανέλαβε τη διαχείριση

λειτουργία της ιδρύθηκαν κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής Πληθυσμών.

Γραφεία Ανταλλαγής: Ιδρύθηκαν κατά τόπους για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής Πληθυσμών που συστάθηκε το 1924 για να βοηθήσει το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Μικτή Επιτροπή σχετικά με την εκτίμηση της αξίας των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν. Η προσωρινή εκτίμηση των περιουσιών έγινε με βάση τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν στα κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής.

Ανώτατο Συμβούλιο: Έργο του η αναθεώρηση των ανακριβών αιτήσεων των προσφύγων που δικαιούνταν αποζημίωση βάσει της ελληνοτουρκικής σύμβασης ανταλλαγής των πληθυσμών ύστερα από σχετική γνωμάτευση των ειδικών προσφυγικών επιτροπών στα πλαίσια της λειτουργίας των Γραφείων Ανταλλαγής και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής.

Πρωτοβάθμιες Επιτροπές Εκτίμησης των περιουσιών: Συστάθηκαν το 1924 για την οριστική εκτίμηση των περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν στην Τουρκία. Βοηθούσαν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής Πληθυσμών.

Δευτεροβάθμιες Επιτροπές Εκτίμησης των περιουσιών: Συστάθηκαν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ενδεχομένως θα ανέκυπταν στο έργο των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Εκτίμησης.

Εθνική Τράπεζα: Ανέλαβε να πληρώσει στους ανταλλάξιμους που δεν είχαν μέχρι το 1924 αποκατασταθεί μια προκαταβολή μέχρι την τελική αποπληρωμή της αξίας της περιουσίας που εγκαταλείφθηκε στην Τουρκία. Παρακράτησε ένα ποσοστό του 25% της προκαταβολής της αποζημίωσης και προέβλεψε πολλές αντιδράσεις στον προσφυγικό κόσμο.

Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί: Συστάθηκαν από εύπορους πρόσφυγες και δραστηριοποιήθηκαν στην ανέγερση ατικών συνοικισμών.

ΧΟΝΔΡΟΥΛ.

**ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
ΦΛΩΡΠΟΥΛΟΥ**

για μαθητές με αναπηρίες

ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Ερμούπολις 6, Πλατεία Κόνεργος
 Τηλ.: 210 9814594, 210 9802912
ΑΓΟΣ ΘΗΜΗΤΡΟΣ: Α. Βουλγαρίνη, 144 (κοντά στο μετρό Δάφνη)
 Τηλ.: 210 9767674, 210 9767677

www.floropoulos.gr - info@floropoulos.gr

της περιουσίας της καθώς και τις υποχρεώσεις που η Επιτροπή είχε αναλάβει απέναντι στους πρόσφυγες.

Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής: Ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λωζάννης. Είχε ως έδρα την Κωνσταντινούπολη. Την αποτελούσαν 11 μέλη (4 Έλληνες, 4 Τούρκοι και 3 μέλη-πολίτες ουδετέρων κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο κρατών). Αρμοδιότητά της ήταν ο καθορισμός του τρόπου μετανάστευσης των πληθυσμών και η εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των ανταλλάξιμων. Στην ελληνοτουρκική σύμβαση που υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου 1923 προβλεπόταν ότι οι ανταλλάξιμοι θα διευκολύνονταν στη μετακίνησή τους από την Επιτροπή. Φρόντισε το 1924 και 1925 για τη μεταφορά στην Ελλάδα 200.000 Ελλήνων που είχαν παραμείνει στην Καππαδοκία και γενικότερα στην Κεντρική και Νότια Μικρά Ασία.

Υπουργείο Γεωργίας: Ασχολήθηκε με την αποκατάσταση των προσφύγων. Σε αυτό υπαγόταν η Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών που συστάθηκε το 1924 για να βοηθήσει το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Μικτή Επιτροπή σχετικά με την εκτίμηση της αξίας των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν

Αγροτική Τράπεζα: Ανέλαβε την είσπραξη των χρεών των αγροτών προσφύγων

Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών: Συστάθηκε το 1924 για να βοηθήσει το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Μικτή Επιτροπή σχετικά με την εκτίμηση της αξίας των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν. Υπαγόταν στο Υπουργείο Γεωργίας. Για την αποτελεσματικότερη